

Miljøvernministeren
Miljøverndepartementet
postboks 8013 Dep,
0030 Oslo

16.10.2007

Forbundet Tenner og Helse har mottatt og lest gjennom alle de innspill SFT har mottatt vedrørende forbud av bruk av kvikksølv i tannbehandlingen. Flere av brevene er signert tannleger, fylkestannleger, odontologisk fakultet, NIOM og Bivirkningsgruppen.

FTH er overrasket over holdningene til bruk av amalgam i innspillene som er sendt SFT. Ut fra den argumentasjon som kommer fram i brevene kan det virke som retningslinjene fra 2003 for bruk av amalgam ikke blir fulgt av den samme faggruppen. Forslagene har en karakter av at de åpner for mest mulig bruk av amalgam, også i strid med retningslinjene fra 2003.

Det kan tyde på at de signaler som helse- og miljømyndigheter har gitt ikke har blitt forstått, eller blir bevist brutt av tannleger og fylkestannleger.

De fleste innspill fra tannlegehold understreker at et eventuelt forbud må begrunnes ut fra et miljøperspektiv, og ikke av helsemessige konsekvenser av bruk av amalgam.

Vi mener at et forbud må selvsagt komme ut fra et helseperspektiv. Som retningslinjene fra 2003 også sier:

- Både hensynet til miljøet og folkehelsen tilsier at bruk av tungmetaller skal holdes så lavt som mulig. Det er de siste 10–15 årene kommet dokumentasjon på at kvikksølv fra amalgamfyllinger spores på uønskede steder i den menneskelige organisme. Det er påvist at kvikksølvmengden i hjernen hos avdøde korrelerer med antall amalgamfyllinger (26). Kvikksølv passerer placent, og kvikksølvkonsentrasjonen i fostre korrelerer med antall amalgamfyllinger hos mor (27). Mengden kvikksølv i morsmelk øker med økende antall amalgamfyllinger hos mor (28). Amalgambærere har mer kvikksølv i kroppsvæsker enn personer uten amalgamfyllinger (12;29).

Nyere forskning stadfester også vår begrunnelse.

I brevene fra odontologisk hold til SFT går det igjen som argument at amalgam er et billig fyllingsmateriale, og for folk med dårlig råd kan det være et godt alternativ. Dermed oppfordrer de også på dette punktet å bryte retningslinjene fra 2003 som sier:

-Når fyllingsterapi er nødvendig, skal det velges vevsbesparende prepareringsteknikker. Blacks prinsipp om «extension for prevention» er ute. Det er «prevention with minimal extension» som gjelder. Det har sammenheng med at vevsbesparende prepareringer og adhesive fyllingsmaterialer kan redusere risiko for dentinfrakturer og dermed spare pasienten for kompliserte og kostbare restaureringer (42).

Ansvarlige tannhelsemyndigheter og tannleger kunne umulig ha lest retningslinjene fra 2003. Amalgam er en **ikke** vevsbesparende prepareringsteknikk, men medfører at det må bores ut ekstra feste ved innsetting av amalgamfyllinger, noe som man unngår ved alternative materialer.

I forslaget som SFT har utarbeidet gjøres det unntak for pasienter som må behandles under narkose. FTH har i tidligere innspill henvist til Den svenske Kjemikalieinspeksjonen fra april 2004 hvor konklusjonen var at amalgam på alle områder kunne erstattes av alternative materialer. Dette gjelder alle typer pasientgrupper også behandlingsvanskelige pasienter og pasienter under narkose.

Dette bekrefter også tannlege Marius Brunnes i sitt innspill til SFT:

-I vår praksis bruker vi mye narkosebehandling hos oss, de aller fleste behandles med samme materialer som folk flest. Amalgam brukes sjelden under narkose hos oss.

Dette understreker bare våre tidligere argument for et totalforbud, narkosebehandling er ikke grunnlag for et unntak i loven mot bruk av amalgam.

Videre står det i retningslinjene fra 2003:

*- Kvikksølv fra amalgamfyllinger er den eneste komponenten fra tannrestaureringsmaterialer som regnes som noe egentlig miljøproblem. Det er spesielt den sterke konsentrasjonsøkningen som skjer i næringskjeden som er problematisk. Både hensynet til **miljøet og folkehelsen** tilsier at bruk av tungmetaller skal holdes så lavt som mulig. Selv om alle tannklinikker nå er pålagt å samle opp amalgamavfallet i egne avskillere, mener fremdeles Statens forurensningstilsyn at det ut fra generelle miljøhensyn er ønskelig å finne frem til mer miljøvennlige fyllingsmaterialer enn amalgam. I Miljøverndepartementets handlingsplan anbefales det å ta i bruk **sterke virkemidler** i arbeidet med å redusere utslipp eller fase ut miljøgifter. Blant de mest problematiske miljøgiftene er kvikksølv (35;36).*

Bruken av amalgam som tannfyllingsmateriale har i de siste år blitt redusert takket være alt det informasjonsarbeid som FTH og deres medlemmer har bidratt med i alle år. Dette på tross av tannlegeforeningen og dens institusjoner som har forsvart bruken av amalgam.

At tannlegene fortsatt forsvarer bruken av amalgam i strid med retningslinjene fra 2003 bekrefter bare at det må tas i bruk sterke virkemidler.

Vi støtter Miljøverndepartementets handlingsplan hvor de anbefaler å ta i bruk **sterke virkemidler** i arbeidet med redusere bruken av kvikksølv.

Etter å ha vurdert holdningene som er kommet fram i innspillene som SFT har mottatt, er et **forbud** mot bruk av amalgam det eneste sterke virkemidlet som vil fungere.

Hilsen

Leder i Forbundet Tenner og Helse

Bjørnar Bendiksen

Kopi: Statens forurensningstilsyn
Helseministeren

Vedlegg: Brev fra Tannlege Marius Brunos
Arbeidsutvalg for fylkestannlegene
Den Norske Tannlegeforening
Den offentlige tannhelsetjenesten
Det odontologiske fakultet i Oslo
Buskerud fylkeskommune - Tannhelseforetaket
Troms Fylkeskommune - Tannhelseetaten
Vestfold Fylkeskommune avdeling for tannhelse
